

El mercat en directe: una doble subhasta a classe

Dinàmica de mercat experimental a l'estil dels experiments de Vernon Smith: la meitat de la classe compra i l'altra ven amb valors i costos secrets, negocien lliurement i comproven que el preu convergeix a l'equilibri teòric.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grup classe dividit en compradors i venedors

UNITAT 4

Microeconomia I: oferta, demanda i mercat

MATERIALS

- Targetes de comprador amb un «valor màxim» secret i targetes de venedor amb un «cost mínim» secret
- Pissarra gran per anotar cada transacció tancada (preu i número de ronda)
- Full de càlcul o plantilla per representar les corbes d'oferta i demanda agregades a partir de les targetes
- Cronòmetre projectat per a les rondes de negociació

ENCAIX CURRICULAR · Sabers B.1 · Comp. específiques CE3 · Comp. clau STEM, CPSAA, CC

Plantejament

De veritat un mercat lliure troba «sol» el preu d'equilibri? En 1962 l'economista Vernon Smith va demostrar en laboratori que sí: amb compradors i venedors que ni tan sols coneixen les corbes, el preu convergeix en poques rondes a l'equilibri teòric. Esta dinàmica reproduïx el seu experiment a l'aula. Cada alumne rep una targeta secreta —un comprador amb el preu màxim que està disposat a pagar, un venedor amb el cost mínim al qual pot vendre— i negocien lliurement. Al final es dibuixen les corbes d'oferta i demanda amb les targetes repartides i es compara l'equilibri teòric amb els preus que realment van sorgir.

Objectius didàctics

- Comprovar empíricament que un mercat descentralitzat convergeix cap al preu i la quantitat d'equilibri.
- Construir les corbes d'oferta i demanda agregades a partir de les disposicions individuals (valors i costos).
- Entendre l'excedent del consumidor i del productor com els guanys de l'intercanvi.
- Viure des de dins per què ningú «fixa» el preu d'equilibri i tot i això el mercat el troba.

Passos

- 1. Repartiment de targetes (5 min).** Meitat de la classe rep targetes de comprador (valor màxim: p. ex. 8, 7, 6, 5, 4 €) i l'altra meitat targetes de venedor (cost mínim: 2, 3, 4, 5, 6 €). Cada un coneix només el seu número i ha de mantindre'l en secret.
- 2. Regles (5 min).** Un comprador només guanya si compra per davall del seu valor; un venedor només guanya si ven per damunt del seu cost. El guany de cada transacció és la diferència. Ningú està obligat a tancar tracte.
- 3. Rondes de negociació (20 min, 3-4 rondes).** Els alumnes es mouen per l'aula buscant contrapart i negociant preus. Cada tracte tancat s'anota a la pissarra (preu i ronda). Després de cada ronda es

reparteixen de nou les mateixes targetes i es repetix.

4. Càlcul de l'equilibri teòric (10 min). Amb les targetes repartides, el docent i la classe construeixen la corba de demanda (valors ordenats de major a menor) i la d'oferta (costos ordenats de menor a major) i localitzen l'equilibri teòric.

5. Comparació i tancament (15 min). Es compara el preu mitjà de l'última ronda amb l'equilibri teòric: quasi sempre convergixen. Es discuteix per què, quin paper va jugar la informació i com es reparteixen els excedents entre compradors i venedors.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Participació estratègica	Negocia respectant el seu valor/cost i busca tancar tractes avantatjosos	25 %
Construcció de les corbes	Ordena bé valors i costos per obtenir oferta i demanda	30 %
Localització de l'equilibri	Identifica preu i quantitat d'equilibri teòrics	25 %
Interpretació final	Explica la convergència i el repartiment d'excedents	20 %

Notes per al docent

- **Dissenya les targetes perquè l'equilibri siga clar:** si la demanda i l'oferta es creuen al voltant de 5 €, repartir valors i costos al voltant d'eixa xifra fa que la convergència s'aprecie bé.
- **L'experiment pot no convergir del tot** en la primera ronda; és normal i forma part de la lliçó: el mercat «aprén» amb la repetició.
- Esta dinàmica complementa l'exercici gràfic de la unitat (cas de l'oli d'oliva): allí es veu el desplaçament de corbes, ací com emergeix l'equilibri.

Variants i extensions

- **Variant amb shock (90 min):** a la meitat del joc, repartir noves targetes que simulen un augment de la demanda i comprovar com puja el preu en les rondes següents.
- **Variant amb preu màxim:** imposar un preu topall per davall de l'equilibri i observar com apareix escassetat (avançament de la Unitat 6).
- **Connexió amb la Unitat 5:** repetir amb targetes més concentrades per visualitzar mercats més o menys sensibles al preu.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE